

12.08.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**12 Ağustos 2022
Cuma**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

12 Ağustos 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2022/392, 393, 394, 395, 396)

YÖNETMELİKLER

- Sağlık Bakanlığı Ek Ödeme Yönetmeliği
- Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) Kurumunun 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3/G Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ulusal Radyasyon İzleme ve Radyasyon Kontrolü Hakkında Yönetmelik
- Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (No: 2022/5)
- Uluslararası Gözetim Şirketinin Faaliyetten Süreli Men'i Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2022/34)

KURUL KARARLARI

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 04/08/2022 Tarihli ve 10282 Sayılı Kararı
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 11/08/2022 Tarihli ve 10299 Sayılı Kararı

DÜZELTME: 15/6/2022 Tarihli ve 5738 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile İlgili

Erdoğan: Büyükbaş hayvanlarda yüzde 30-35 indirimle satışa başlayacağız

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Tarım Kredi Kooperatifleri marketlerinde büyükbaş hayvan etinde yüzde 30-35 indirimli satış başlayacağını açıkladı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde DSİ tarafından yapımı tamamlanan 34 hidroelektrik santralinin açılış töreninde konuştu.

Erdoğan, kalkınmanın temel altyapısı olan nüfus artışı ve teknolojiye gelişmelerle her geçen gün daha çok ihtiyaç duyulan enerjinin en önemli kaynaklarından birinin de su olduğunu dile getirdi.

Petrol, kömür, doğal gaz gibi dünyanın sınırlı kaynaklarını hoyratça tüketen fosil yakıtların tersine suyun yenilenebilir bir enerji kaynağı olduğuna dikkati çeken Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Üstelik fosil yakıtlar, hava kirliliğinden, küresel ısınmaya kadar pek çok soruna da yol açmaktadır. İklim değişikliği tartışmaları, yenilenebilir ve temiz enerji kaynaklarının önemini daha da artırmaktadır. Ülkemizin yerli ve yenilenebilir enerji üretiminde en önemli imkanı su kaynaklarıdır. Coğrafyamızın yapısı bize bu konuda ciddi avantajlar sağlıyor. Sudan elektrik üretimi, çevre kirliliğine yol açmayan, kullanılan suyun miktarını azaltmayan ve kalitesini bozmayan özelliğiyle öne çıkmaktadır.

Hidroelektrik santralleri için kurulan barajlar, sulamadan balıkçılığa ilave pek çok imkanı beraberinde getiriyor. Türkiye gibi kaynakları sınırlı bir ülke için sudan elektrik üretimi sayesinde yurt içinde kalan paranın kritik kalkınma yatırımlarında kullanılması en az diğer hususlar kadar önemlidir. Hükümete geldiğimizde bu anlayışla hidroelektrik yatırımları seferberliği başlattık."

Erdoğan, kamunun bu yatırımlarla görevli kuruluşu Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yanında özel sektörü de etkin şekilde hidroelektrik santralleri inşasına yönelttiklerini ifade etti.

Yusufeli Barajı

İlisu Prof. Doktor Veysel Eroğlu, Deriner, Ermenek, Borçka, Batman ve Obruk gibi yüksek kapasiteli hidroelektrik santrallerini ülkeye kazandırdıklarını anlatan Erdoğan, "Türkiye'nin elektrik üretim kapasitesine yıllık 1,9 milyar kilovatsaate yakın katkı sağlayacak en yüksek barajımız Yusufeli de bitme aşamasına gelmiştir." dedi.

Hidroelektrik potansiyelini daha hızlı harekete geçirmek için 2003 yılında özel sektörün bu alandaki yatırımlarının önünü açarak tarihi bir adım attıklarını anımsatan Erdoğan, şunları söyledi:

"Böylece hidroelektrik üretim kapasitemizi kısa sürede 2,5 kat artırarak 44 milyar kilovatsaatten 110 milyar kilovatsaate çıkardık. Hali hazırda ülkemizin toplam kurulu gücünün üçte birini hidroelektrik oluşturmaktadır. Bir başka ifadeyle ülkemizde yanan her 3 lambadan birinin elektriği, su kaynaklarımızdan gelmektedir. Bugün dünyada 9'uncu sırada yer aldığımız hidroelektrik gücümüze, 34 yeni tesis daha kazandırıyoruz. Kamu özel sektör iş birliğiyle 20 farklı ilimizde faaliyete geçecek 34 hidroelektrik santralimiz, 653 kilovatsaat kurulu güce ve yıllık 2,3 milyar kilovatsaat enerji üretim kapasitesine sahiptir. Yatırım bedeli 16 milyar lirayı bulan bu santraller ülkemize yıllık 2,7 milyar lira ekonomik fayda sağlayacaktır. Kendilerini 6 yılda amorti edecek hidroelektrik santrallerimiz ardından uzun yıllar boyunca ekonomimize katma değer sağlamaya devam edecektir."

Erdoğan, son 20 yılda ülkeye, bugün açılışını yapacaklarıyla birlikte 605 yeni hidroelektrik santrali kazandırmak ve toplam rakamı 730'a çıkarmakla gurur duyduklarını dile getirdi.

"Suyunuz varsa medenisiniz"

Kendi hükümetlerinden önce bu sayının sadece 125 olduğunu da hatırlatan Erdoğan, şunları kaydetti:

"Sulama ve içme suyu amaçlı olanlarla birlikte şimdi toplam baraj sayımız 930'u bulmuştur. Ülkemizin toplam su depolama kapasitesini 180 milyar metreküpün üzerine çıkarmamız sayesinde en kurak mevsimlerde bile artık susuzluk yaşamıyoruz. Tabii hidroelektrik santralleri için inşa ettiğimiz barajların önemli bir kısmı şehirlerimize içme suyu sağlama ve sulama amaçlı olarak da kullanılmaktadır.

12.08.2022

Sayısını 370'e çıkardığımız tesislerle ülkemiz nüfusunun üçte ikisine toplamda 4,9 milyar metreküp sağlıklı ve sürekli içme suyu sağlayacak yatırımlar yaptık. Hep şunu söyledim, su medeniyettir. Suyunuz varsa medenisiniz, suyunuz yoksa gayri medenisiniz. Hatta ülkemiz sınırlarını da aşır denizin altına döşediğimiz borularla KKTC'ye suyu götürdük. Laf üretmedik, iş ürettik."

Tarım Kredi Kooperatifleriyle ilgili Erdoğan, "Büyükbaş hayvanlarda da yüzde 30-35 indirimle satışa başlayacağız. Bu, piyasaların dengesini bozanları da hizaya getirecek." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Tarım Kredi Kooperatifi 30-40 çeşit ürününde de süratle indirimle gidecek. Talimatımız şu, kar amacıyla çalışmayacaksınız, vatandaşımı koruyacaksınız." ifadelerini kullandı.

Sektör temsilcileri: Tarım Kredi'nin sayısı belli, indirimler genele yayılmaz

Tarım Kredi'de yapılacak indirimlerin Türkiye genelinde fiyatları etkileyip etkilemeyeceği merak ediliyor. Sektör temsilcileri, Türkiye genelinde fiyatların etkilenmeyeceğini belirtirken, esnafın zarar göreceğini dile getiriyor.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarım Kredi Kooperatifleri marketlerinde bazı ürünlerde indirimle gidileceğini açıkladı. Bu marketlerdeki büyükbaş hayvan eti satışlarında yüzde 30-35 indirim yapılmasının yanı sıra şeker, un gibi 30-40 çeşit üründe de fiyatlar düşürülecek. Tarım Kredi'de yapılacak indirimlerin Türkiye genelinde fiyatları etkileyip etkilemeyeceği ise merak ediliyor.

Sektör temsilcileri, sınırlı sayıda şubesi bulunan Tarım Kredi'de yapılacak indirimlerin genele yayılmayacağı görüşünde. TOBB Gıda Meclis Başkanı Buzbaş, indirimlerden çok az kişinin yararlanabileceğini belirterek, "30 kalem var ama her birinden ne kadar satıldığı önemli" dedi. İstanbul Perakendeci Kasaplar Esnaf Odası Başkanı Tüfekçi ise "Tarım Kredi Kooperatifleri'nin satışları esnafımıza zarar verecek" ifadesini kullandı.

"3-5 kişiye faydası olur"

Tarım Kredi Kooperatifleri'nin devletten yardım alan kamu şubeleri olduğunu aktaran TOBB Gıda Meclis Başkanı Necdet Buzbaş, "Tarım Kredi Kooperatifleri'ne şimdi

zararına da olsa indirim yapın deniliyor. Bizim diğer satışları bağlamıyor. Bu aynı şeker gibi olacak. Şeker nasıl oldu; Türkşeker'in ki yarı fiyata, özel olanlar bir buçuk katına satılıyordu. Türkşeker çuvalını 500 liradan satarken, özel sektör 900 liraya satıyordu. Aynı şey burada da olacak. Ama şöyle bir şey var; şube sayısı belli olduğu için bu indirimden çok çok az vatandaş yararlanacak. Oradan belki 3-5 kişiye faydası olur, onun dışında Türkiye geneli fiyatlara bir şey yapmaz. 30 kalem çeşit itibarıyla var ama her birinden ne kadar satıldığı önemli" ifadelerini kullandı.

"Satışların esnafa zararı olacak"

Şu anda ortalama karkas etin maliyetinin 88-95 lira arasında köylüye maliyeti olduğunu kaydeden İstanbul Perakendeci Kasaplar Esnaf Odası Başkanı Aydın Tüfekçi, bunu yüzde 30-35 aşağı indirildiğinde mutlaka devletin zararına satış olacağını söyledi. Tüfekçi, "Tarım Kredi Kooperatifleri'nin kâr gütmeme amacı var, bu hayata geçiriliyor. Bu indirim zararına satış olacak, yeni bir gelişme olduğu için daha nasıl süspense edileceği net olarak açıklanmadı. Ama mutlaka bize iletilecek bir şeyleri vardır. Tarım Kredi Kooperatiflerin sayısı belli ve oralarda satış yapılacak. Esnafın satışları ayrı ama genel satışlara illaki bunun bir sıkıntısı olacak. Sayın Cumhurbaşkanımızın açıklamasından sonra beni 30-40 meslektaşım telefonla arayarak; 'Başkanım nasıl bir yol çizeceğiz, nasıl yapacağız, vatandaşa nasıl cevap vereceğiz?' diye soruyorlar. Tarım Kredi Kooperatifleri'nin satışlarının esnafımıza mutlaka zararı olacak. Ortalama bir kilo karkasın yüzde 25 kemiği var. Şu an 100 liraya aldığımız 1 kilo etin yüzde 47 oranında bize maliyeti var. Esnaf bir de bunun üzerine kâr koyacak. Biz bu fiyatları iki yıl önce ESK'da Türkiye geneli olarak o günkü maliyetlerle hesapladık. Bugünkü enerji ve işletme giderleri dahil değil" dedi.

İTO, 9 Kasım'da seçime gidiyor

İstanbul Ticaret Odası (İTO) 21'inci dönem seçimlerinin tarihi belli oldu. 9 Kasım Çarşamba günü İstanbul Dünya Ticaret Merkezi'nde seçim yapmaya hazırlandıklarını belirten İTO Başkanı Avdagiç, böylece seçimin startını da vermiş oldu.

MERVE YİĞİTCAN

İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) seçim tarihi belli oldu. 640 bini aşkın üyesi bulunan odanın Ağustos ayı olağan meclis toplantısında konuşan İTO Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdagiç, seçim tarihini 9 Kasım Çarşamba olarak belirlediklerini açıklayarak seçimin startını vermiş oldu.

Avdagiç, meclis salonunda yaptığı konuşmada şu ifadeleri kullandı: "İTO Meclisi'nin 20'nci döneminin sonuna gelmiş bulunuyoruz. TOBB Kanunu'na göre oda seçimleri 4 yılda bir, 1 Ekim-30 Kasım tarihleri arasında yapılıyor. İTO yönetimi olarak, seçimlerimizi 9 Kasım Çarşamba günü gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Seçimin yapılacağı mekânı tespit ettik. Ulaşımı en kolay güzergâh olarak, bugüne kadar en çok tercih ettiğimiz mekân olan İstanbul Dünya Ticaret Merkezi'nde seçimin gerçekleştirilmesini öngörüyoruz. Seçimle ilgili resmî hazırlıklarımız tüm hızıyla ve prosedüre uygun olarak devam ediyor. Tarih ve diğer hususlar resmiyet kazandığı anda sizlere ve kamuoyuna gerekli bilgilendirmeyi yapacağız."

Avdagiç, seçim takvimiyle ilgili Fatih İlçe Seçim Kurulu'na başvurulacağını, kurulun teyidinin ardından resmi duyurunun yapılacağını sözlerine ekledi.

Şu ana kadar başkanlık için adaylığını açıklayan ilk isim mevcut başkan Şekib Avdagiç olurken, İTO Meclis Üyesi Murat Kalsın da geçtiğimiz günlerde adaylığını duyuran bir diğer isim olmuştu.

“Rüzgar Türkiye lehine, yılbaşına kadar sabredin”

Reel sektörün finansmana erişim probleminin giderilmesi amacıyla reel sektör temsilcileriyle kamu bankaları yöneticilerinin TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde bir araya geldiği toplantıda, kredi başvurularında teminatların değerlendirilmesiyle ilgili özel çalışma yapılması kararlaştırıldı.

Hüseyin GÖKÇE/ANKARA

Toplantıda kamu bankaları yöneticilerinin, yılbaşına kadar toplam 24 milyar dolarlık bir borç yükümlülüğü bulunduğuna dikkat çekerken, uluslararası piyasalarda rüzgarın Türkiye lehine olduğunu söyledikleri bildirildi. DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre, önceki gün TOBB'da gerçekleştirilen toplantının basına kapalı kısmında, kamu bankalarının yöneticilerine finansmana erişim konusundaki şikayetler dile getirildi. Kredi kullanımı sırasında bankaların çok zorladığını belirten reel sektör temsilcileri, bu alanda biraz esneklik sağlanması gerektiğini bildirdiler. Kamu bankaları yöneticileri ise sıkıntının farkında olduklarını belirtirken, uluslararası piyasalarda rüzgarın Türkiye lehine döndüğünü kaydettiler. Bu noktada Hazine'nin borçlanma maliyetlerinde başlayan düşüşün devam edeceği öngörüsünü paylaşan bankacılar, yılbaşına kadar bankalar ve reel sektörün ödenmesi gereken dış borcun 24 milyar dolar civarında olduğunu, bunun da Türkiye için çok büyük rakam olmadığını aktardılar. Bankacıların, reel sektör temsilcilerinden yılbaşına kadar sabretmelerini istedikleri öğrenildi.

Yapı maliyetleri güncellenecek

Öte yandan kredi başvurusunda teminat olarak gösterilen taşınmazın gerçek değerinin çok altında bir bedelle rapora yansımaları, firmaların kredi kullanımını da engelliyor. Kredi kullanımında teminat olarak gösterilen taşınmazların bedeli, yapı yaklaşık maliyetlerine göre hesaplanıyor. Yani rayiç değeri 2 milyon lira olan bir taşınmaz, yapı yaklaşık maliyetleri tablosunda 300- 400 bin lira gibi görünebiliyor. Edinilen bilgilere göre reel sektör temsilcilerinin konuyla ilgili rahatsızlığını iletmiş kamu bankası yöneticileri, bankaların da bunu sorun olarak gördüğünü ilettiler. Bu konuda bankalar ile reel sektörün ortak çalışma yapması kararlaştırıldı. Bununla ilgili yapı yaklaşım maliyet birim bedellerinin güncellenmesi yönünde bir çözüm yöntemi gündeme geldi. Önceki gün TOBB'da gerçekleştirilen toplantıya, Türkiye Bankalar Birliği Başkanı ve Ziraat Bankası Genel Müdürü Alpaslan Çakar, Halkbank Genel Müdürü Osman Arslan ve Vakıfbank Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih katılmıştı.

Nebati: Cumhuriyet tarihimizin rekorlarını kırıyoruz

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, CHP'li Faik Öztrak'ın açıklamasına, "Gelişen koşullara göre devreye aldığımız uygulamalar sayesinde üretimde, büyümede, ihracatta ve istihdamda Cumhuriyet tarihimizin rekorlarını kırmaya devam ediyoruz." ifadesiyle yanıt verdi.

Nebati, Twitter hesabından, Öztrak'ın Kur Korumalı Mevduat (KKM) Hesabı'na yönelik açıklamasına ilişkin, "Büyük resmin sadece bir köşesini gösterip eksik bilgiyle gerçeği çarpıtma çabanız asla kabul edilemez. Her şeyden evvel sizin pervasızca 'uyduruk' diye tabir ettiğiniz model kapsamında ve gelişen koşullara göre devreye aldığımız uygulamalar sayesinde üretimde, büyümede, ihracatta ve istihdamda Cumhuriyet tarihimizin rekorlarını kırmaya devam ediyoruz." paylaşımında bulundu.

İhracattaki önemli artışa rağmen cari dengedeki bozulmanın ana sebebinin küresel çalkantılar sonucunda enerji emtialarında son 2 yıldan bu yana gerçekleşen astronomik fiyat artışları olduğunu belirten Nebati, dünyada doğalgaz fiyatlarının salgın başlangıcı olan 2020 yılından bu yana 10 kattan daha fazla bir artış gösterdiğini söyledi.

Nebati, işte tam da bu yüzdendir Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Abdülhamid Han sondaj gemisinin de devreye alarak toplamda 2 sismik araştırma ve 4 sondaj gemisiyle dünyada eşine az rastlanır bir sondaj filosu oluşturarak milletin hizmetine sunduklarını belirterek, Erdoğan'ın bugün 34 Hidroelektrik Santrali'nin açılışını yapmasının, Mavi Vatan, Karadeniz Doğalgazı,

12.08.2022

Akkuyu Santrali, devam eden karasal sondaj çalışmaları, yeşil enerji yatırım ve desteklerinin de bu yüzden olduğunu vurguladı.

Bu kazanımları, spekülatif ve çarpıtılmış tweetler atarak değil, milletle birlikte birçok cephede verdikleri kararlı mücadeleler sonucunda elde ettiklerini ifade eden Nebati şunları kaydetti:

"Sizin de Hazine Müsteşarı olduğunuz dönemden bilmeniz gerektiği üzere 'net hata noksan' kalemi, farklı yerlere çekmeye çalıştığınız gibi 'kaynağı belirsiz' bir para girişi değildir. Teknik hesaplamalarda zaman uyumsuzlukları, beyan hataları gibi durumları kapsar. Eski göreviniz itibarıyla çok iyi bildiğinizi umduğum bu konuda vatandaşlarımızın zihnini bulandırmaya dönük manevralarınızı milletimizin takdirine bırakıyorum. Cari denge konusuna dönecek olursak, içinde bulunduğumuz 2022 yılı Ocak-Haziran döneminde enerji hariç değerlendirildiğinde cari işlemler dengesinde 8,1 milyar dolar, yıllık bazdaki cari işlemler dengesindeyse 35 milyar dolar fazla vermeyi başardık. Büyümenin güçlü olduğu bir dönemde, enerji hariç cari dengedeki bu olumlu görünüm, gerçekleştirdiğimiz yapısal dönüşümlerin bir yansımasıdır. 2020 yılında 28,9 milyar dolar olan enerji faturamız 2021 yılında 50,7 milyar dolara yükselmiştir. Ulaştığımız ekonomik büyüklüğün ve rekor seviyede artan küresel enerji fiyatlarının sonucu olarak bu faturanın 2022 sonunda 100 milyar dolar seviyelerine yükselmesi öngörülmektedir."

Cari denge Haziran'da 3.46 milyar dolar açık verdi

Cari işlemler açığı Haziran'da bir önceki yılın aynı ayına göre 2 milyar 269 milyon dolar artarak 3 milyar 458 milyon dolara çıktı. 12 aylık aylık cari işlemler açığı 32 milyar 667 milyon dolarla 15 ayın zirvesinde.

Türkiye ekonomisi, 8 aydır açık vermeye devam ediyor. Haziran gerçekleştirmeleri, piyasa beklentileri çerçevesinde geldi, yıllık açık 15 ayın en yükseğine yerleşti.

Merkez Bankası'nın açıkladığı verilere göre; cari işlemler açığı Haziran'da bir önceki yılın aynı ayına göre 2 milyar 269 milyon dolar artarak 3 milyar 458 milyon dolara çıktı. 12 aylık aylık cari işlemler açığı ise 32 milyar 667 milyon dolara yükselerek 15 ayın en yüksek seviyesini kaydetmiş oldu.

Artan enerji fiyatlarının ticaret açığında sert büyümeye yol açmasıyla Haziran ayında cari açığın 3.4 milyar dolar olacağı tahmin ediliyordu.

TCMB'den yapılan değerlendirmede hazirandaki cari açıkta; bir önceki yılın aynı ayına göre, hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin 2 milyar 508 milyon dolar artarak 4 milyar 24 milyon dolara yükselmesi ve birincil gelir dengesi kaynaklı çıkışların 105 milyon dolar azalarak 946 milyon dolara gerilemesine rağmen, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının 4 milyar 794 milyon dolar artarak 6 milyar 426 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Çekirdek açık 4.3 milyar dolar fazla verdi

12.08.2022

Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı, bir önceki yılın aynı ayında 1 milyar 931 milyon dolar fazla vermişken, bu ay 4.294 milyon dolar fazla verdi.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler bir önceki yılın aynı ayına göre 1 milyar 702 milyon dolar artarak 2 milyar 728 milyona yükseldi.

Bir önceki yılın aynı ayında 22 milyon dolar net çıkış kaydeden ikincil gelir dengesi kalemi, bu ayda 110 milyon dolar net çıkış kaydetti.

1.6 milyar dolarlık portföy çıkışı

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler haziran ayında 950 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Portföy yatırımları 1 milyar 578 milyon dolar tutarında net çıkış gösterdi. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi ve devlet iç borçlanma senetleri piyasalarında sırasıyla 509 milyon dolar ve 218 milyon dolar net satış yaptığı görüldü.

Rezervlerde 1.96 milyar dolar net azalış

Yurt dışındaki tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak bankalar 16 milyon dolar net borçlanma gerçekleştirdi.

Diğer yatırımlar altında, yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 416 milyon dolar net artış kaydetti.

Yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları, yabancı para cinsinden 638 milyon dolar ve Türk Lirası cinsinden 5 milyon dolar net artış olmak üzere toplam 643 milyon dolar net artış gösterdi.

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili olarak; bankalar, Genel Hükümet ve diğer sektörler sırasıyla 1 milyar 39 milyon dolar, 67 milyon dolar ve 264 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi.

Resmi rezervlerde bu ay 1.960 milyon dolar net azalış gözlemlendi.

Merkez Bankası açıkladı: İşte piyasanın dolar, faiz ve enflasyon beklentisi

Merkez Bankası anketinde piyasanın dolar ve enflasyon beklentisinde artış ağustosta da devam etti.

Merkez Bankası (TCMB) ağustos ayı piyasa katılımcıları anketi sonuçlarını açıkladı. Buna göre, katılımcıların cari yıl sonu dolar/TL beklentisi bir önceki anket döneminde 18,99 TL iken, bu anket döneminde 19,65 TL oldu.

12 ay sonrası döviz kuru beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla 20,92 TL ve 22,03 TL olarak gerçekleşti.

Katılımcıların BİST Repo ve Ters-Repo Pazarı'nda oluşan cari ay sonu gecelik faiz oranı beklentisi bir önceki anket döneminde ve bu anket döneminde yüzde 14,00 oldu.

TCMB bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı cari ay sonu beklentisi ise bir önceki anket döneminde ve bu anket döneminde yüzde 14,00 olarak gerçekleşti.

ENFLASYON BEKLENTİSİ YÜKSELDİ

Katılımcıların cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 69,94 iken, bu anket döneminde yüzde 70,60 oldu.

12.08.2022

12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 40,23 iken, bu anket döneminde yüzde 41,99 oldu. 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla yüzde 24,27 ve yüzde 24,35 olarak gerçekleşti.

BÜYÜME BEKLENTİSİ ARTTI

Katılımcıların GSYH 2022 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 3,6 iken, bu anket döneminde yüzde 3,7 olarak gerçekleşti.

GSYH 2023 yılı büyüme beklentisi ise değişmedi ve bu anket döneminde de yüzde 3,8 oldu.

CHP'den seçmen listeleri ile ilgili açıklama

CHP Grup Başkanvekili Altay, Kılıçdaroğlu'nun, "Elimizdeki seçmen bilgileri YSK'nin elinde yok." açıklaması konusunda, "'Kaç Suriyeli seçmen var?' diye YSK'ya sorun, bu bilgiyi alamazsınız ama CHP'de var." dedi. CHP Genel Başkan Yardımcısı Adıgüzel ise, "SEÇSİS ile paralel çalışıyor, oradan aldığımız ve bütün siyasi partilerin almakta serbest olduğu bilgileri işliyoruz." ifadesini kullandı.

CHP Grup Başkanvekili Engin Altay, CHP Genel Başkan Yardımcısı Onursal Adıgüzel ile Meclis'te düzenlediği basın toplantısında CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun, "Elimizdeki seçmen bilgileri YSK'nin elinde yok." sözüyle ilgili açıklama yaptı.

Altay, "seçmen listeleri" tartışmasının, Yüksek Seçim Kurulu (YSK) ile İçişleri Bakanlığının sorumluluğundaki Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi'nin (MERNİS) yeniden ele alınmasına vesile olması temennisinde bulundu.

YSK'de olmayan bilgilerin CHP'de olduğunu dile getiren Altay, "Bunu söyler söylemez İçişleri Bakanlığı, 'Bu, kişisel verileri koruma mevzuatına aykırı, suç.' diye açıklamada bulundu. 'Kaç Suriyeli seçmen var?' diye YSK'ye sorun, bu bilgiyi alamazsınız ama CHP'de var. Kaç mükerrer seçmen var, bu seçimde kaç seçmen ilk kez oy kullanacak? Bizde küsuratıyla var." diye konuştu.

AK Parti'nin de isterse seçmen listelerini derleyip toparlayabileceğini belirten Altay, "YSK'nin verilerini inceliyoruz, bunları veri tabanımıza işliyoruz, beylere göre kabahat işliyoruz. Biz bunları veri tabanına işlerken düzeltiyoruz, düzeltmekle kalmıyoruz

YSK'ye de 'Bunlar yanlış, bunları sen de düzelt.' diyoruz. YSK de 'Tamam, haklısınız düzelteyim.' diyor. Biz daha ne yapalım? Yeni ve sağlıklı bilgileri de oluşturuyoruz." ifadelerini kullandı.

Altay, CHP'nin her konuda ve her alanda seçime hazır olduğunu vurgulayarak, "YSK ile polemik yapmak derdinde değiliz. Kaldı ki ilişkimiz ve iletişimimiz de düzgün ama YSK'den kaynaklı hataların temelini 'suç işleri bakanlığı' verilerinden olduğunu herkes bilsin." dedi.

"Bir liste aldık, ikinciye alacağız"

CHP Genel Başkan Yardımcısı Onursal Adıgüzel, Kılıçdaroğlu'nun, "Elimizdeki seçmen bilgileri YSK'nin elinde yok." diyerek somut bir gerçeği ifade ettiğini söyledi.

AK Parti sözcülerinin telaşa kapılarak CHP'nin yasalara uygun yaptığı çalışmayı gölgelemeye çalıştığını dile getiren Adıgüzel, "Adalet ve Kalkınma Partisi önümüzdeki ilk seçimleri kaybetme korkusuyla suyu bulandırmaya çalışıyor." diye konuştu.

YSK'nin, seçmen bilgilerini seçime katılma yeterliliğine sahip siyasi partilerle Seçim Bilişim Sistemi (SEÇSİS) üzerinden paylaştığını aktaran Adıgüzel, "YSK bu bilgileri İçişleri Bakanlığının MERNİS'inden alıyor. YSK'nin bu bilgileri mantıksal olarak işleme yetkisi yok ama İçişleri Bakanlığı bu bilgileri kontrol etmek zorunda. CHP de AK Parti ve MHP gibi bütün partilerin sahip olduğu aynı bilgileri alıyor. Sonra da YSK'nin, İçişleri Bakanlığının yapmadığı çapraz kontrolleri ve analizleri, aynı zamanda veri zenginleştirmesi de yapıyor." açıklamasını yaptı.

Adıgüzel, siyasi parti olarak her seçim döneminde YSK'den iki kez bilgi alma imkanları olduğunu, 2019 seçimlerinden bu yana bir liste aldıklarını, ikinciye de alacaklarını söyledi.

Siyasi partilerin, seçmen verilerini yalnızca seçim günü ya da seçim takvimi başladığında görmediğine dikkati çeken Adıgüzel, şunları kaydetti:

"Siyasi partilerin seçim dönemlerinde belirli hakları var ve biz de bu haklarımızı kullanıyoruz. SEÇSİS ile paralel çalışıyor, oradan aldığımız ve bütün siyasi partilerin almakta serbest olduğu bilgileri işliyoruz. Bu doğrultuda seçmen iradesinin sandığa doğru şekilde yansımaya çalışıyoruz. 2019 seçimleri öncesinde de buna benzer analizleri yaptık. Dönemin YSK Başkanı Sadi Güven de yaptığımız itirazların doğru olduğunu söyledi. Yaptığımız çalışmalar sonucunda mükerrer seçmen sorununu ortadan kaldırdık. İktidar temsilcilerinin bundan rahatsız olmaması, tam tersine CHP'ye teşekkür etmeleri gerekiyor ama akıl almaz açıklamalar yapıyor. 'İlk defa oy kullanacak seçmeni CHP nasıl belirledi?' deniyor. Bir önceki seçim yani 2019 seçimlerindeki seçmen listesi sizde varsa bunu, son aldığınız listeden çıkarırsanız ilk defa oy kullanacak seçmen listesine ulaşmış olursunuz. Aslında bu, basit matematik meselesi."

Suriyeli muhalifler, Çavuşoğlu'nun açıklamalarına karşılık Türk bayrağı yaktı

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun "muhalif olan Suriyelilerle rejim arasında bir barışın olması gerektiğine" ilişkin açıklaması Azez'de protesto edildi. ÖSO bayrağının bulunduğu protestoda Türk bayrağı yakıldı. Göstericiler "Ne uzlaşa ne teslimiyet, rejimi devireceğiz" şeklinde slogan attı.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun dün "Muhalif olan Suriyelilerle rejim arasında bir barışın olması gerektiğini, Türkiye olarak da böyle bir durumda buna destek olabileceğimizi de söyledik" açıklaması Azez'de Suriyeli muhalifler tarafından protesto edildi. Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) bayrağı görülen gösteride Türk bayrağı yakıldı.

Çavuşoğlu, dün 13. Büyükelçiler Konferansı'nın son gününde kapanış konuşması yaptı, gazetecilerin gündeme ilişkin sorularını yanıtladı.

Suriye ile istihbaratlar dışında doğrudan diplomatik temasın söz konusu olup olmadığına ilişkin bir soru üzerine Çavuşoğlu, "Şu anda böyle bir temas söz konusu değil. Cumhurbaşkanımız zaten o soruya cevap verdiler. Sonuçta uzun zamandır zaten (Rusya Devlet Başkanı Vladimir) Putin ve Rus yetkililer 'Sizi rejimle görüşürelim'... Esad ile Cumhurbaşkanımızı görüştürmek istediler.

Cumhurbaşkanımız da istihbaratların görüşmesinin faydalı olacağını söylemişlerdi" yanıtını verdi.

"SURIYE DIŞIŞLERİ BAKANI İLE KISA BİR SOHBETİM OLDU"

Daha önce istihbaratlar arası görüşmelerin olduğunu ancak daha sonra bunda bir kesinti olduğunu aktaran Çavuşoğlu, şöyle devam etti:

"Şimdi tekrar başladı. Sonuçta bu istihbaratlar arasındaki görüşmede birçok önemli konular gündeme geliyor. Benim Bağlantısızlar Toplantısı'nda, Belgrad'da ayaküstü diğer bakanlarla sohbet ederken Suriye Dışişleri Bakanıyla da ayaküstü kısa bir sohbetim oldu. O toplantı marjında, yemekten önce. Sonuçta orada da biraz önce söylediğim, bu ülkenin tek çıkar yolunun siyasi uzlaşısı olduğunu... Teröristlerin temizlenmesi lazım. Kim olursa olsun, adı ne olursa olsun ama diğer taraftan muhalif olan Suriyelilerle rejim arasında bir barışın olması gerektiğini, Türkiye olarak da böyle bir durumda buna destek olabileceğimizi de söyledik."

Çavuşoğlu, Türkiye'nin, Suriye'nin toprak bütünlüğünü herkesten daha çok desteklediğinin altını çizerek, "Yanı başımızda olan bir ülkenin sınır bütünlüğü, toprak bütünlüğü ve barışı bizi doğrudan etkiliyor olumlu anlamda. Tersine gelişmeler bizi ne kadar etkiledi görüyoruz. Sonuçta bölücü terör örgütlerine karşı verilecek mücadeleyi de biz her zaman destekleriz. Sonuçta bizim Suriye'nin topraklarında gözümüz yok" değerlendirmesinde bulundu.

"SURIYE'DE GÜÇLÜ BİR YÖNETİMİN OLMASI LAZIM"

Suriye'de birlik beraberlik olmazsa Suriye'nin bölünme riskiyle karşı karşıya olduğunu söyleyen Çavuşoğlu, şunları kaydetti:

"YPG/PKK'nın tek amacı Suriye'yi bölmek. Suriye'nin bölünmesini engellemek için Suriye'de güçlü bir yönetimin olması lazım, topraklarının her köşesine hakim olabilecek bir irade ancak birlik ve beraberlikle olur. Hep bunu söylüyoruz. Kendilerine de o zaman, bu özel bir görüşme değil, ayaküstü bir sohbet olmuştu. Onun dışında herhangi bir temas olmadı."

MUHALİFLER AZEZ'DE SOKAĞA ÇIKTI

Çavuşoğlu'nun açıklamalarının ardından Suriyeli muhalifler, Azez'de sokağa çıktı.

Çavuşoğlu'nun "Muhalif olan Suriyelilerle rejim arasında bir barışın olması gerektiğini, Türkiye olarak da böyle bir durumda buna destek olabileceğimizi de söyledik" açıklamasına tepki gösteren muhalifler, eylemlerinde Türk bayrağı yaktı.

Açıklanan cari açıktan korkulmaz!

Alaattin AKTAŞ

12 Ağustos 2022 Cuma

✓ **Cari açık aşağı çekilemiyor; ama belki bundan daha kötüsü açığın finansman kalitesi de giderek bozuluyor.**

✓ **Gayrimenkule gelen döviz yanıtmasın, net doğrudan yatırım girişi yok gibi... Portföy yatırımı kaleminden sürekli çıkış var. Yapılan ne; borçlanmak ve rezerv kullanmak...**

✓ **Çare, açığı küçültmek. Bu mümkün değilse, ki değil, finansman bulmak. Bunun yolu da güven tesis etmekten geçiyor.**

Açıklanan cari açık, geride kalan bir zaman dilimine aittir; olmuş bitmiştir artık. "Bu kadar açık, öldük bittik" diye dövünmenin anlamı yoktur. Aslıolan bu açıktan ders çıkarmak ve gelecekte nasıl daha az açık verilir ya da azaltılmasa bile bu açık nasıl daha iyi şartlarda finanse edilir, buna kafa yormaktır.

İlan edilen cari açık bana hep uzaklarda şimşekler çakar, yıldırımlar düşerken, birkaç saniye sonra gelen gök gürültüsünden korkmayı hatırlatır. Yıldırım düşmüş ve olan olmuştur zaten. Gök gürültüsünü yıldırım düşmesinin izlemesi söz konusu değildir ki. Ama bir süre sonra bulutlar yer değiştirir, yıldırım bulunulan yere de düşebilir. İşte o yüzden gök gürültüsünden elde olmaksızın korkulur korkulmaya ama asıl yapılması gereken biraz sonra olabilecekleri göz önünde bulundurup insanın kendini güvenli bir yere almasıdır.

Cari açık da biraz öyle. Geride kalan açıkların kaygısını bir kenara bırakıp geleceğe odaklanmak gerekir.

Haziran tahmin edildiği gibi...

Merkez Bankası dün haziran ayının ödemeler dengesi gerçekleşmesini açıkladı. Haziran ayı cari açığı tam da tahmin edildiği gibi 3.5 milyar dolar geldi. Altı aylık açık 32.4 milyar doları buldu. Son bir yıldaki açık da 32.7 milyar dolar. Geçen yılın ikinci yarısında yalnızca 223 milyon dolar açık verilmişti. Aynı eğilim geçen yılki gibi olmasa

da bu yıl da sürece; en azından yaz aylarında cari fazla verilecektir. Ama yılın ikinci yarısında 2021'deki düzeyde kalmak hiç mi hiç mümkün görünmemektedir.

Cari dengede gidişatı belirleyen temel etken kuşku yok ki dış ticaretin seyri olacaktır. Özellikle enerji yüküne bağlı olarak ithalat arttıkça ticaret açığı da büyüyecek, bu da cari açığı yukarı çekecektir.

Cari açık neyse de ya finansman?

Cari dengenin düzeyini belirleyecek çok önemli bir etken de finansman kalemidir. Hep söylüyorum; cari işlemler dengesiyle ilgili olarak zaman zaman dile getirilen "Ya finanse edemezsek" yaklaşımı temelden yanlıştır. Finanse edilmediği sürece zaten açık verilemez. "Ya finanse edemezsek" yaklaşımıyla kastedilen finansman kalitesidir.

Cari açığı finanse edecek ölçüde döviz bulunamamışsa zaten açık da verilmemiştir. Zaten bu yüzden "cari dengenin düzeyini belirleyecek çok önemli bir etken de finansman kalemidir" diyorum.

Ne kadar finansman, o kadar cari açık!

Ne kadar cari açık, o kadar finansman değil!

Finansman; ama hangi yolla?

Cari açık verilmişse, bu zaten mutlaka finanse edilmiştir. Ama hangi yolla?

Finansman doğrudan yatırımla gelen dövizle mi sağlanmış, portföy yatırımla gelen dövizle mi, borçlanılarak bulunan dövizle mi; yoksa bunlar olmadığı için rezervden kullanılan dövizle mi?

Bu sıralama aynı zamanda en ideal döviz bulma sıralamasıdır.

En temel tercih tabii ki cari açık vermemektir ama madem açık veriyoruz; öncelikli finansman yolu doğrudan yatırımla döviz gelmesini sağlamaktır. Ama doğrudan yatırımı da öyle tek bir kalem gibi düşünemeyiz.

Bir ay çok önemli bir fikir vermeyebilir, o yüzden doğrudan yatırımda son bir yıla bakalım.

Doğrudan yatırımla gelen döviz net 7.7 milyar dolar. Brüt gelir 14.8 milyar ama diğer yandan da yurtiçinde yerleşikler de dışarıda 7.1 milyarlık yatırım yapmış. Dolayısıyla net tutar 7.7 milyar dolar. Bir önemli ayrıntı daha; doğrudan yatırım kaleminden son bir yılda 14.8 milyar dolar gelmiş ama bunun 6.9 milyarı gayrimenkul satışı. Geriye kalıyor 7.9 milyar. Yani gayrimenkulü çıkarırsak, doğrudan yatırım girişi 7.9 milyar, doğrudan yatırım çıkışı ise 7.1 milyar. Katkı, neredeyse yok!

Burun kıvrılan o sıcak para var ya!

Cari açığın finansmanında ikinci tercih portföy yatırımları için gelen döviz. Yabancı gelip iç borçlanma senedi, hisse senedi ya da özel sektör borçlanma araçları alacak. Ama bir yıldır bu kalemlerden değil giriş, tam tersine çıkış yaşanıyor.

Tabloda bu çıkışı sarı ile gösteriyorum. Sıcak para olarak da anılan bu para çıkmasa ve tam tersine bu tutarda giriş olsaydı, bir düşünsenize...

Bu yılın ilk yarısı; 11.4 milyar dolar gitmese ve o tutarda bir giriş olsaydı... Yani 22.8 milyar dolarlık bir fark.

Bakın bu para gelmeyince ne oluyor...

Para bulmak şart değil mi, yabancı portföy yatırımı için para getirmiyor ve götürüyor; o zaman oluşan açığı kapatmak için ya borçlanmak gerekiyor ya da Merkez Bankası rezervinin adeta dibini kazımak! Yaptığımız da bu zaten.

Niye böyle oldu?

Hani şu elle tutulamayan, gözle görülemeyen ama ekonomideki etkisi çok büyük olan bir kavram var ya, adına güven dediğimiz, işte o yok olunca yabancı "Ne işim var buralarda, para benim olduktan sonra daha sağlam kapı mı yok" diyor ve gidiyor.

Aslında artık pek kaygı duymamıza da gerek kalmadı; çünkü yabancıların Türkiye'den götürebileceği pek para kalmadı, neredeyse tümü gitti.

Merkez Bankası'nın dün açıkladığı 5 Ağustos'taki durumu gösteren verilere göre yabancı yatırımcının elinde 15.8 milyar dolarlık hisse senedi, yalnızca 2 milyar dolarlık devlet iç borçlanma senedi ve 99 milyon dolarlık şirket borçlanma senedi bulunuyor. Hepsi hepsi bu!

Yabancıların elindeki eurobond tutarı ise mayıs itibarıyla yaklaşık 43 milyar dolar.

Önemli olan bundan sonrası...

Hem açık veriyoruz hem finanse etmekte kalite sorunu yaşıyoruz. Hani o gözle görülmeyen, elle tutulmayan güven var ya güven, onu geri getiremediğimiz sürece de açık vermeye devam ettiğimiz gibi bu açığı sorunsuz bir şekilde finanse etme olanağına da kavuşamayacağız.

Sağ olsunlar siyasetçilerimiz ve bürokratlarımız da o güveni ne yapar daha da aşağı çekeriz diye adeta çaba gösteriyor.

Dolayısıyla 2 Haziran'daki yazımın başlığını tekrar edip noktayı koyalım:

"Daha durun, bugünler iyi günler!"

Sarılar sıcak para ve gidişi gösteriyor. O tutarlar gitmese, bir de gelseydi! (Milyar \$)						
	Haziran		Ocak-Haziran		Yıllıklandırılmış	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
A-Cari işlemler hesabı	-3.458	-1.189	-32.444	-13.364	-32.667	-28.893
a-Dış ticaret dengesi	-6.426	-1.632	-40.962	-13.419	-56.830	-33.022
İhracat	23.301	19.589	125.749	103.827	246.613	197.553
İthalat	29.727	21.221	166.711	117.246	303.443	230.575
b- Diğer	2.968	443	8.518	55	24.163	4.129
B-Sermaye hesabı	0	-1	-14	-19	-59	-35
C-Finans hesabı (net) (a+b)	526	2.155	-14.950	-6.550	-14.483	-19.512
a-Finans hesabı (brüt)(*)	2.486	-6.685	-2.602	-13.814	-18.201	-25.032
Doğrudan yatırımlar	-950	-857	-2.945	-2.661	-7.679	-5.041
Portföy yatırımları	1.578	-3.032	11.403	-1.952	12.559	-6.688
Diğer yatırımlar	1.858	-2.796	-11.060	-9.201	-23.081	-13.303
b-Rezerv varlıklar(**)	-1.960	8.840	-12.348	7.264	3.718	5.520
D-Net hata ve noksan	3.984	3.345	17.508	6.833	18.243	9.416
<p>(*) Döviz girişi yükümlülük artışı anlamına geldiği için negatif, çıkış ise yükümlülük azalışını gösterdiği için pozitif işaret alıyor.</p> <p>(**) Eksi, rezervden kullanımı, artı rezerve ekleme yapıldığını gösteriyor.</p>						

CDS

Ferit Barış PARLAK

12 Ağustos 2022 Cuma

2014 yılında bu köşede Avrupa ülkeleri ile Türkiye'nin CDS'lerini karşılaştırmışım...

★ ★ ★

“Türkiye'nin CDS'i konuşuluyor...

Bir yıl önce 119'a kadar düşen CDS'in dün itibariyle 242'ye kadar çıkması, korkutuyor...

★ ★ ★

2012'nin ortasında İtalya 600'lü CDS oranına yaklaşmıştı...

Yani bulduğu kredilere “6 puan fazla” faiz ödüyordu...

Aynı dönem İspanya 600'lü seviyeleri aşmıştı...

Yunanistan, Portekiz ve İrlanda'yı söylemeyelim hiç... 1000'i aşan CDS'leri nedeniyle 'batacak ülkeler' olarak anılıyordu...

★ ★ ★

İtalya ve İspanya'nın CDS'leri bugün itibariyle 128'e kadar düştü...

İtalya dün tarihi dip faiz oranıyla borçlandı...

★ ★ ★

Geçtiğimiz yıl 'Batacak', 'Borcunu ödeyemeyecek' çılgınlıklarının yankıları arasında İtalya'da çalışma yapmıştık...

12.08.2022

İtalyan sanayicilerle sohbet etme ve üç önemli kentinde genel havayı koklama fırsatı bulmuştuk...

Gördüklerimizi de bu köşede anlatmış, şöyle demiştik: "İtalya'nın eksileri var..."

En önemlisi siyasi birlikteliğin olmaması...

Bu nedenle çelişkili yasalarla baş başa kalınması..."

★ ★ ★

Devam etmişiz: "Ancak eksileri kadar, artıları da var İtalya'nın..."

Öncelikle çalışma kültürü var. Bilgi, disiplin, eğitim var..."

VELHASIL...

İtalya'nın 2012 yılında 600 yaklaşan CDS'ini düşüren ayrıcalıklarından birkaçını da sıralamışım:

"Dünyaca ünlü markalar, siyasî ve ekonomik yapı sayesinde değil, bu yapıya rağmen, eğitimiyle/kültürüyle kazanıyor... Havalimanlarında ve sanayi bölgelerinde sabahın 5'inde dahi hareket, trafik ve koşturma var... En yüksek dağların zirvesinin dahi değerlendirildiği ekili alanları var... En lüks semtlerinde dahi yerli, küçük ve tasarruflu arabaların ve motosikletlerin keskin sayısal üstünlüğü var..."

Bu nedenle tasarruf var...

Kısacası İtalya'da, dünya ihracat sıralamasında ilk 5'te olmanın tesadüf olmadığını gösteren şeyler var."

Haftada 4 gün çalışsak?

Şeref OĞUZ

12 Ağustos 2022 Cuma

Çalışma Bakanı Vedat Bilgin'in; "çalışma saatleri azaltılmalıdır" sözleri, gündeme işgücü verimliliğini getirmiş durumda... Haftalık 8 saatin aşağıya çekilmesine gençler ve kadınlar sıcak bakıyor. 18-25 yaş arası 1130 genç; çalışma saati yerine çalışma gününün azaltılmasına daha sıcak bakıyor.

Japonya'da 4 gün iş, 3 gün izin denendi verimlilik %40 arttı. Microsoft Japonya çalışanlarına bir süre için haftada 3 gün izin vermiş, onlardan sadece 4 gün çalışmalarını istemiş. Sonuç çok çarpıcı: Şirkette çalışan 2300 kişi geçen yaz boyunca cuma-cumartesi-pazar izin yapmış verim; %40 artmış.

DAHA AZ ÇALIŞ, DAHA İYİ DİNLEN, DAHA ÇOK ŞEY ÖĞREN

Microsoft Japonya Başkanı ve CEO'su Takuya Hirano, 'Daha az çalış, daha iyi dinlen ve çok şey öğren' sloganıyla yola çıktığını ve başarılı da olduklarını söylüyor. Denemenin başka ilginç sonuçları da var: Çalışanlar bu süre boyunca geçmişe oranla %25 daha az gün için dinlenme ihtiyacı duymuş, şirketin sırf elektrik tasarrufu %23 olmuş.

Çalışanlar %59 daha az şeyi kâğıda basmış, %92'si gibi ezici çoğunluğu uygulamadan memnun. Başka iyileşmeler de var. Bu dış örnekleri destekleyecek yerel verilere göz atmakta fayda var. Eğer verimli değilse, haftada 4 gün yerine 7/24 dahi çalışsan, değer üretemeyeceksek fayda nerede sağlanacak?

İKİ SORU İKİ CEVAP

Biz de bu yöntemi deneyebilir miyiz?

Elbette... Gençlerin Kariye Platformu Youthall, hem çalışanlara hem de yöneticilere bunu sorgulattı. Çalışan gençlerin %88,9'u "haftada 4 gün çalışmak isterim" derken, günde 6 saatlik çalışmaya olumlu bakanların oranı ise %83 oldu. Kadınlar arasında bu oran %87 ile ortalamanın üzerinde...

İK'cılar ne diyor?

Şirketlerin İK yöneticilerinin %78,7'si 6 saatlik çalışmaya yeşil ışık yakarken, 4 günlük çalışma süresine "evet" diyenlerin oranı %25'te kaldı. Araştırmaya katılan şirketlerin %1'i haftada 4 gün çalıştıklarını belirtirken, %63'ü 4 gün çalışma konusunu değerlendiriyor. Büyük şirketlerin %11'i buna karşı...

NOT

KADINLAR HİBRİT MODELİ DAHA ÇOK İSTİYOR

Pandemi ile birlikte iş dünyasında yoğun olarak tercih edilen uzaktan çalışma ve hibrit model yerini yeniden ofislerde çalışmaya bıraktı. "Çalışma Süreleri ve Modeli" araştırması da bunu doğrular nitelikte. Çalışanların %61,2'si düzenli olarak ofiste çalıştığını belirtirken, %22,1'i hibrit, %16,7'si ise uzaktan çalıştığını belirtiyor.

Ancak hem gençler hem de İK yöneticilerine göre bu durum çok uzun sürmeyecek. Y ve Z kuşağı artık ofislerde çalışmak istemiyor. Özellikle de kadınlar. Araştırmaya katılan gençlerden çalışma modelinin hibrit olmasını isteyenlerin oranı %87,8.

Kadınların hibrit ve uzaktan çalışma modelini tercih etmelerindeki nedenler arasında %32,5 ile ilk sırada "kendime daha fazla zaman ayırabiliyorum" yer alıyor. "Daha iyi odaklanabiliyorum" ve "verimim artıyor" diyenler %22,5 oranıyla ikinci sırada... Diğer 2 neden; "maddi açıdan tasarruf sağlayabiliyorum" ve "ruh sağlığıma iyi geliyor." Erkeklerin ofis hayatına yönelik en önemli şikâyetinde ilk sırayı ise "yolda kaybedilen zaman..."

Esfender KORKMAZ

Ekonomik istikrar algıyla sağlanmaz

12 Ağustos 2022 Cuma

Maliye Bakanı; "Kur Korumalı Mevduat Hesabı KKM finansal istikrarı temin etmek ve makroekonomik dengeleri sağlamlaştırmak amacıyla devreye aldığımız uygulamalardan biridir. Bu uygulamayla temel hedefimiz olan finansal istikrar sağlanmıştır" dedi. Hükümet üyeleri de zaman zaman aynı paralelde konuşuyor.

Aslında, MB gösterge faizini enflasyona yakın tutulsaydı, bu kadar kur artışı yaşamazdık.

TÜİK, finansal yatırım araçları reel getiri oranını açıkladı. TL mevduatı temmuzdan - temmuza yıllık yüzde eksi 35,26 oranında reel kayıp getirmiş. Bu şartlar altında TL'den kaçış ve dolara talep kaçınılmaz bir sonudur. Bu durumda finansal istikrar sağlanmış mı oluyor?

Mamafih, Merkez Bankası TÜFE bazlı reel kur endeksine göre temmuz ayı reel kur endeksi yüzde 54 oldu. Yani TL yüzde 46 oranında daha düşük değerdedir. Başka bir ifade ile dolarda denge kuru 10 liradır.

2021 Aralık ayında dolar kuru 14 lira idi. Ağustos ayında 17,9 lira oldu. Kur istikrarı mı sağlanmış oldu?

BDDK verilerine göre, mevduatın yüzde 43,5'i TL, yüzde 56,5'i döviz cinsindedir. Tasarruflar TL'ye mi yönelmiş oluyor?

Kur korumalı mevduat yoluyla, bankalara bütçeden faiz farkı veriliyor. Bu fark bütçe açıklarını artırdı. Mali istikrarı bozdu. Dahası vergi verenlerden, mevduatı olanlara bütçe yoluyla gelir transfer diliyor. Gelir dağılımı bozuluyor.

Kaldı ki; bu nasıl finansal istikrardır ki, doğrudan yabancı yatırım sermayesi gelmediği gibi sıcak para da gelmiyor ve çıkıyor .

Ekonomik istikrara gelince;

* Hiper enflasyona gidiş var...

12.08.2022

- * Cari açık önceki yıllara göre arttı ve bu sene 50-60 milyar dolara çıkıyor.
- * Türkiye tahvillerinde iflas risk primi 700-900 arasında gidip geliyor ve uluslar arası piyasalarda işlem gören 21 ülke tahvili arasında Rusya'dan sonra en riskli tahvillerdir.
- * Üretimde kullanılan aramalı ve hammadde oranı yüksek. Girdi ithal edemezsek, üretim durur.
- * İthalatçılar artık Türkiye'de risk yüksek diye vadeli ithalat yapamıyorlar. İçerde de krediye ulaşmak zorlaştı.
- * Gelir dağılımı bozuldu ve yoksulluk arttı.
- * 2003 Yılında Türkiye nüfusu 66,1 milyon idi. 2021 yılında 84,7 milyona yükseldi. Nüfusumuz 18,6 milyon arttı. 2003 yılında toplam istihdam 21,1 milyon idi. 2021 yılında 28,8 milyona yükseldi. İstihdam 7,7 milyon arttı. Yani AKP iktidarında nüfus 18,6 milyon arttı. İstihdam 7,7 milyon arttı. İktidar 19 yılda $18,6 - 7,7 = 10,9$ milyon kişi istihdam dışı yarattı.

Özetle Makro dengeler düzelmedi, tersine giderek bozuluyor.

Bu şartlarda hangi hükümet olursa olsun, bu gidişatı durdurmak için önlem alır. İstikrar programı yapar. Bu hükümet ise politikalar yerine günübürlük kararlar alıyor. Enflasyonu biz çözeriz diye algı yaratmaya çalışıyor. Sanki enflasyonu başka iktidarlar yarattı.

Söz gelimi iktidar yıllardır yurt dışı varlıkların yurda getirilmesi için çıkarılan varlık barışını ısıtıp - ısıtıp masaya getiriyor ve fakat sonuç yok. Tersine yerli tasarruflar da yurt dışına çıkıyor. Zira hükümete güven kalmadı.

Hükümet, ekonomik sorunlara çözüm yerine algı yaratarak popülizm yapıyor. Yandaş kanallar her şeyi güllük gülistanlık olarak gösteriyor. Ya da ekonomik krizi tartışmak yerine kayıkçı kavgası programları yapıyor.

Gerçekte ise Ekonomik krizlerde bu anlayış her zaman ters teper. Çünkü halk bizzat sorunları yaşıyor. Böylece AKP iktidarı kendi ayağına kurşun sıkıyor.

İbrahim Kahveci

Bu rakamlardan haberiniz var mı?

Geçen yıl nisan ayında sadece ve sadece 0,31lira olan elektrik fiyatı, bu yıl ağustos ayında (1-12 Ağustos ortalaması) 2 lira 76 kuruş oldu. Merak etmeyin bu %780'lik artış toptan elektrik piyasasındaki fiyattır; yani biz konutlarda halen 1 lira 56 kuruş ortalamadan elektrik tüketiyoruz.

Normalde toptan elektrik fiyatının yaklaşık 2 katına tüketiciye satış yapılırdı. Şimdilik bunu direkt değil vergilerimizle ödüyoruz.

Burada bir şey yaptılar: Ucuz elektrik üreten yerli kaynaklardan parayı alıp pahalı elektrik üreten (ithal kömür ve doğalgaz santrallerine) santrallere verdiler.

Eğer ülkenizi kısa vadeli değil de uzun vadeli düşünseniz ne yapardınız? Mesela toptan piyasada 2 lira 76 kuruşa çıkan elektrik karşısında herkes evinin çatısını, her şirket dağı taşı güneş paneli ve rüzgar santralleri ile doldururdu.

Aslında bunu yapanlar da oldu: Onlara da dediler ki “fazlalık elektriğinizi (ihtiyacınızın iki katını aşan kısmı) siz üretiyorsanız aşan kısmını bedava vereceksiniz.

Evet, orada burada elektrik üreten küçük girişimcilere “fazlalık elektriğinizi bedava vereceksiniz” dediler.

Şu anda günü kurtarmanın peşindeyiz. Ne ülkemizin uzun vadeli çıkarları (yerli elektrik üretimini teşvik gibi) ne de toplumsal faydaya bakıyoruz.

Elektrikte dahi yerli üreticiden alıp ithalatçıları besliyoruz.

Seçimlerden sonra bu politikanın çok ama çok ağır yükünü çekeceğimizi şimdiden belirteyim. Kısa vadeli günü kurtarma politikaları bize çok pahalıya mal olacak...

Not edin lütfen...

VERİMSİZLİK VE FAKİRLİK

12.08.2022

Bu yılın ilk 6 ayında ihracatımız 104,9 milyar dolardan 125,9 milyar dolara %20 artış gösterdi.

Meydanlarda ekranlarda yeri göğü inleterek bu muhteşem ihracat artışından bahsediyoruz.

Ama aynı dönemde ithalatımız ise %40,6 artışla 177,3 milyar dolara yükseldi... Bunu ise hiç görmüyor, söylemiyoruz.

Altın ve enerji hariç dış ticaret açığımız bile %84,3 artış yaşadı.

Neymiş... dış ticaret açığımız yapısal olarak artmaktaymış.

Ama asıl mesele başka.. Gelin onu da tartışalım:

İlk altı ayda ithalatımız %40,2 arttı ya... İşte bu artışın %36,8'i fiyattan geliyor. İthalatta miktar artışı sadece ve sadece %2,9.

Peki ihracatta durum ne? Biliyorsunuz ihracatımız %20,0 artmıştı ya... İşte onun %8,6'lık kısmı miktardan geliyor. İhraç ürünlerimizin fiyatı sadece %10,6 artmış.

Şimdi şöyle kısa bir toparlama yapayım: İhracatımız miktar bazında %8,6 artmış ama toplam ihracat %20,0 artışta kalmış. İthalatımız ise miktar bazında %2,9 artmış ama fiyat artışından dolayı ithalat artışı %40,2'ye çıkmış.

Verimsizlik ve ucuzluk toplumu esir alıyor. Bu sistemde kimse gelecek zaman içerisinde kazanmak veya evladına iyi bir gelecek beklemesin.

Lütfen not edin...

YARININI DÜŞÜNMEK!

Yarın ne olacak, ne yapacağız?

Mesela kasada döviz kalmadı ve günü kurtarma adına yurtdışından (Ne hikmetse bir tanesi demokratik ülke değil) enteresan döviz haberleri geliyor.

Evini ipotek ettirip günü kurtarmaya bakan birinin sonra evsiz kalmasını bilirsiniz... Sadece seçim dönemi için şartlarının ne olduğunu bilmediğimiz bu döviz akışları yarın başımıza ne işler açacak?

Bu konu çok ama çok önemli... Lütfen bunu aklınızda hiç çıkartmayın.

Günü kurtarmak için yarınlarını heba eden bir anlayış Ülkeyi nereye taşıyor? Bunun cevabını lütfen arayın...

12 Ağustos 2022, Cuma

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

CHP, toplumu fişliyor mu?

CHP Genel Başkanı **Kılıçdaroğlu**, "**Yüksek Seçim Kurulu'nun bilmediği şeyleri ben biliyorum, Yüksek Seçim Kurulu'nda olmayan bilgiler bende var**" dedi. Bu çok vahim bir iddia. Devletin elinde olmayan kişisel bilgiler, CHP Genel Başkanı'nda nasıl olabiliyor? Yoksa CHP'de bilmediğimiz bir fişleme sistemi mi var?

Peki **Kılıçdaroğlu**'ndaki bu bilgiler ne olabilir? Bununla ilgili sosyal medyada birçok esprili paylaşım yapılsa da olay çok vahim. Araştırmacı gazeteciler, **Kılıçdaroğlu**'nda olan gizli bilgilerin neler olduğunun peşine düşmüşler. Gelen ilk bilgilere göre, **Kılıçdaroğlu**'nda cinsel içerikli video çekenlerin listesi varmış. Boş bulunup **Deniz Baykal**'a hâlâ "**genel başkanım**" diyenlerin listesi de elindeymiş. Bunun yanında soyadını değiştirenlerin, yapma sarışınların, burnunu ameliyat ettirenlerin, sünnetsizlerin listesi de olduğu söyleniyor. Bu liste uzayıp gider.

Kılıçdaroğlu'nun sahip olup YSK'nın elinde olmayan başka listeler de varmış. Mesela 15 Temmuz 2016'da FETÖ'cülerin karşısına çıkmak yerine televizyon karşısına geçip kahve içerek sokaklardaki kargaşayı izleyenlerin listesi de mevcutmuş. **Kılıçdaroğlu** elindeki bilgileri kamuoyuna açıklayınca Türkiye altüst olacakmış.

Şaka bir yana, İçişleri Bakanlığı yaptığı açıklamada "**CHP Genel Başkanı Sn. Kılıçdaroğlu'nun YSK'da olmayan ancak kendilerinde bulunduğunu iddia ettiği bilgileri nasıl temin ettiğini açıklaması gerekmektedir. Aksi takdirde, kişisel verilerin mevzuata aykırı temin edilmesinden ötürü bakanlığımızca suç duyurusunda bulunulacaktır**" dedi.

Man Adası iftirasında olduğu gibi toplumu fişleme algısı yaratan bu gizli bilgiler meselesi **Kılıçdaroğlu**'nun başını çok ağrıtabilecek gibi görünüyor.

CHP MEDYASINI FONLAYANLAR

Bu arada Türk muhalefetinin dikkat çekici ismi **Muharrem İnce**, 6'lı masanın, daha doğrusu CHP ile İyi Parti'nin basına el altından maaş verdiğini açıkladı. Ve "**Sözde**

12.08.2022

bunlar Türkiye'ye demokrasi getireceklermiş" dedi. Dahası bu medya kuruluşlarının ismini bile verdi: "Halk TV, KRT ve Tele 1."

Hepsinin ortak özelliği, CHP'ye çalışıyor olmaları. Bugün de bir TV kanalının yöneticisi hakkında söylediği sözler, sosyal medyada çok fazla paylaşıldı. Adı geçen medya kuruluşlarından, CHP ve İyi Parti cephesinden henüz bir yalanlama gelmedi. **Muharrem İnce**, cumhurbaşkanlığı seçiminde insanları sokağa döküp birilerinin kaos çıkarma planlarını bozduğu için üstü çizilmişti.

Hatırlarsanız "**Adam kazandı**" diye attığı bir mesajla bütün gerilimi düşürmüştü. O günden sonra **Muharrem İnce** ağızıyla kuş tutsa bunlara yaranamadı. Şimdi de hepsini tek tek deşifre ediyor. Biz de izliyoruz.